

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendiolvm De Lavdibvs Aqvae Benedictæ, eiusq[ue]
primaria institutione, in duodecim Paragraphos
discretum, pro instructione simpliciu[m], co[n]tra
Lvtheranos, & Valdenses Hæreticos**

Bernardus <de Lutzenburgo>

[Köln], 1526

VD16 B 1991

Aqua b[e]n[e]dicta ualet ad dele[n]du[m] p[un]cta[m] uenialia. § X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30516

solemniter poenitētes, epūs aquā bñdictā spargit. D. 11. c. in capite & sacerdos intrās domū ad in unguēdū infirmū sūr aspgit q̄a in oꝝ/ ne exorcismi aque dī, & si qd est qd incolumitati habitātū inuider aut geti asp̄sione hui⁹ aquae effugiat, ut salubritas p̄ inuocationem scti nois tui expedita ab oibus sit ipugnationib⁹ defēsa. Et in dor/ mitorio religiosorū legit, q̄ dū uir sctūs Dñicus Romae ad sctām Sa binā p̄noctasset orādo ingressus dormitoriū, uidit tres ȳgines admi rādā pulchritudinis, & media illarū mirabili decore rutilabat, una portauit situlā, alia porrigebat regine aspgillū, & frēs singlos q̄scē tes, in cellulis suis aspgēbat, & bñdixit, & S. Dñicus orans, q̄ eēt illa media, At illa, Ego sum miscd̄iā regina, quā oī uesperī inuocatis p̄ Antipho. Salue regina, & istae duae sunt Cecilia & Katharina. Prae/ terea i cōsecratiōe ecclīae fit asp̄sio p̄pter ecclīae expiationē, refert Greg. in dialogo, q̄ cū qdā ecclīa Arrianorū fidelib⁹ reddita, cōse/ craret, uisus ē porc⁹ exire ecclīam, & fuit imūd⁹ inhabitator, sic ergo in oibus bñdictionib⁹, cādelaꝝ, ouorū, carniū, incēsi, panis, noui pu/ tei, super peregrinos, super sponfos & sponfas &c. haec aqua asper/ gitur, nec desunt rationabiles causae.

Exemplum,

Gregorius.

Aqua bñdicta ualet ad delēdū p̄ctā uenialia. § X

¶ Sciēdū q̄ mltā sunt remedia cōtra uenialia, q̄bus ipedimēta fer/ uoris & gr̄e auferūt, sicut aqua bñdicta, ep̄alis bñdictio, tēsiō p̄cto/ ris, unctio extrema, panis bñdict⁹, gñalis cōfessio, cōpassio alieni in oratio dñica, igressus, ecclīa, vñ in floreto Bernhardi dicitur.

Multis nanq̄ modis dñs ueniale remittit,

Confiteor, tondo, resp̄gor, conteror, oro,

Vngo, ieiuno, patior, conuerto, remitto.

B. Thomas.

Oīa em̄ ista remittūt uenialia, inquātū inclināt aīam ad motū poenitē/ tētiē q̄ est detestatio p̄ctōꝝ explicite uel ip̄licite, ut dicit B. Tho. 3. p. q̄. 87. ar. 3. Nec causant gr̄am, s̄ excitāt rōnem ad aliqd cōsiderādū qd̄ excitat feruorē charitatis. Vteri⁹ norādū q̄ dñs cōtulit aquis uim mūdatiuā dū mūdū purgauit, i diluuiō postea maiorē uirtutē acceperūt aque sub lege qñ q̄sdā irreglaritates aqua abstulit, postea data ē uirt⁹ curādi corpales ifirmitates angelica ȳtute mouētī aquā in piscina p̄batīca ultimo cōiūcta ei uirtute diuina sp̄uales egritudi/ nes i baptīsmo aqua expellit sc̄z p̄ctm̄ originale, & aqua bñdicta ȳ/ tutē h̄z delēdi ueniale. Alex. de Hales in. 4. pt. q̄st. 8 ar. 3. Aqua bñ/ dicta ualet ad dimissionē p̄ctōꝝ uenialiū, nō iſtituta sit a dño deo ad hoc, ut sua ui fiat. Illud aut̄ ad qd̄ principālī iſtituta fuit, fuit ad co/ hibitionē p̄tātis demonū ubi aspgereēt, & hoc ex mō suae sctificatiōis. Praeterea nihil in ecclīae obseruantiis agit frustra, sed in benedicti/ one aquae fit mentio de remissione culpae, ergo aliqua culpa delet̄ per aspersionē aquae benedictae, non aut̄ culpa mortalis, ergo ueni/

Alexā. de Ha.

alis, quia per uerbū dei aqua rec' pit spiritualē uim & aspersio aque est cū aliquo motū reuerētiā in deū & in res diuinas. Pet. de Palud. Pet. de Palud.
Aqua bñdicta facit ad remissionē uenialiu, p modū meriti, inquantū excitat mētē ad quādā deuotionē q̄ est uirtual' cōtritiō de ueniā lib'. Et V uilhelmo in rōnali. Aque quæ lauādis corpib' idonea, tā tam diuinit' uirtutē accipe meruit, q̄ sicut corpa lauat a sordib', ita V uilhel, durā,
aias mūdāt a peccatis. Et in ueteri lege, oia pene p aquā mūdabantur. de cōse. ut supra. c. aquā. Si cinis uituli aspl'us, pp̄so significabat quāto magis aqua sale aspl'a, diuinis præcib' sacrata, pp̄m sanctificat atq; mūdāt, & si sale aspersa per Heliseū, sterilitas aquæ sanata est, quāto magis diuinis præcib' sacrat' sal sterilitatē rerum aufert Aqua lustrationis,
hūanarū, & coinquinatos purgat, & cætera bona multiplicat. Item, Si aqua expiatiōis p ministros Moyli tātē efficacitæ fuit, quāto magis aqua in Chri noie p miltros eccl'ie cōsecrata. Et Nūe. 19. in aqua lustratiōis, qua debebāt immūdi aspergi, ponebant cīneres uituli cōbusti, nō q̄ cinis mūdabat a pctō, quia impossibile est, sanguine hir' cor' aufferri peccata. ad Heb. 10. sed dicit mūdare ab irregularitatib', quo ad mūdationē carnis, nō aiæ. Sāct' Antho, p. 3. tit. 12. c. 10. S. Antoninus
Cinis uitulæ significabat, ut nō ex ope opato, sed ex ope operante. i. Cyprianus
ex fide & deuotione illud facientis. Cyprian'. Homines ideo aqua benedicta aspergunt, quia ualet ad sanctificationem.

Alij effectus aquæ benedictæ. § XI.

¶ In toto orbe terrarū ecclesia istum ritū in benedictiōe aquæ obseruat, quæ a spū sctō gubernat, sic fortit' aliquē effectū, maxime cōtra uenensā & contra corrūpentē dicit in forma benedictiōis, ut quicquid in domibus uel in locis fidelium hæc unda resperferit, nō illic resideat spūs pestilens nō aura corrumpēs. Legit' q̄ tpe Martæ erat Exemplum,
sup Rodanū in nemore draco ferocissimus qui latens in flumine trāseūtes pimebat, & naues submergebat, ad quē sctā Marta a populis rogata, accedēs, aquā bñdictā sup eū iecit, qui p̄tinus uictus, ut ouis a sancta Marta proprio cingulo alligat', & a populo perimit'. Alius effectus est p̄paratio ad orationē: Demones em̄ (teste Isaac Abbate) orantibus nobis maxime insidiant, & sic ante orationē in ingressu ecclesiæ recipiunt fideles aquā, ut propulsatis phantasiarū figmētis anima quietior sit ad orationē, sic olim immūdus in templū non ingrediebāt, nisi aqua expiationis aspersus, & sic profugato dæmone mens purificat', & a phantasmatis uersutijs homo defenditur, & fit cordis dispersi ad se reductio, & sic in oratione dicit, deus inuictæ uirtutis &c. ut ubiq; fuerit aspersa per inuocationē sancti nominis tui p̄sentia sancti spūs nobis misericordiā poscentibus ubiq; adesse dignetur, & sic licet secundum philosophum omnis aqua sit eiusdem speciei cum omni aqua, non tamen eiusdem uirtutis.